

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Lhota Jarov**, se sídlem Lhota Jarov 544, Dolní Břežany, zast. Mgr. Evou Jechovou, advokátkou se sídlem V Rovínách 336/103, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 5. 2009, č. j. 081983/2009/KUSK, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Povodí Vltavy, státní podnik**, se sídlem Holečkova 8, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 5. 2014, č. j. 8 Ca 201/2009 – 57,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků ani osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce, Mgr. Evě Jechové, advokátce se sídlem V Rovínách 336/103, Praha 4, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 6 800 Kč. Tato částka jí bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“), domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného specifikovanému v záhlaví, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Obecního úřadu Dolní Břežany (dále jen „stavební úřad“) ze dne 6. 3. 2009, č. j. 1157/09. Tímto rozhodnutím byla zamítnuta žádost o kolaudaci stavby, osadní klubovny zahrádkářů na J. č. p. x, a dále jím bylo zrušeno kolaudační rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 14. 3. 2005, č. j. 330/1-2189/04/R/Ja.

[2] V posuzované věci jde o kolaudaci stavby osadní klubovny, respektive obnovu této stavby zničené povodní v srpnu 2002. Obnovení stavby klubovny bylo realizováno na základě sdělení stavebního úřadu ze dne 28. 4. 2003 ve smyslu ustanovení § 137a odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném v posuzované době, (dále jen „stavební zákon“). Dle citovaného ustanovení měla být stavba obnovena v souladu s původními povoleními, tj. kolaudačním rozhodnutím, ze dne 25. 11. 1998 a oznámením drobné stavby ze dne 2. 8. 1999. Obnovená stavba byla zkolaudována rozhodnutím ze dne 14. 3. 2005 – zrušeným v nyní přezkoumávaném řízení. Dne 9. 11. 2005 podal pan J. J., jako údajný vlastník dotčeného pozemku, návrh na obnovu řízení ve věci neoprávněné stavby osadní klubovny. Obnova byla povolena a na základě zjištěných skutečností bylo kolaudační rozhodnutí ze dne 14. 3. 2005 zrušeno a žádost o kolaudaci stavby byla zamítnuta (viz rozhodnutí stavebního úřadu uvedené v odstavci [1] tohoto rozsudku). Žalovaný rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil, proto stěžovatel napadl jeho rozhodnutí žalobou.

[3] Městský soud se s žalobními námitkami neztotožnil. Žalovaný se dle jeho názoru vypořádal se všemi námitkami, které byly v odvolacím řízení uplatněny. S námitkou místní nepřislušnosti se žalovaný vypořádal odkazem na § 132 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), podle nějž byl stavební úřad oprávněn dokončit započaté správní řízení, byť v jeho průběhu vyšlo najevo, že pozemky dotčené posuzovanou stavbou patří do obvodu působnosti jiného stavebního úřadu. Soud shledal tento závěr v souladu se zákonem.

[4] Soud nevyhověl ani námitce, že stavební úřad nezjistil, na jakých pozemkových parcelách a v kterém katastrálním území je stavba umístěna, a že u některých parcel došlo ke vzniku duplicity, popř. triplicity, přičemž bez odstranění takto zjištěného stavu nelze postavit najisto vlastnické vztahy k nemovitostem na nich umístěných. Pro rozhodnutí o kolaudaci posuzované stavby nebyly totiž tyto skutečnosti nijak relevantní. Podstatná byla naopak skutečnost, že stavba byla provedena v rozporu s § 137a stavebního zákona.

[5] Stěžovatel byl oprávněn obnovit stavbu původní osadní klubovny v původní podobě, aniž by k tomu potřeboval stavební povolení (stačilo ohlášení stavebnímu úřadu). Na místě původní osadní klubovny však byla vybudována stavba podstatně jiná, a to jak umístěním, tak i použitými stavebními materiály, způsobem konstrukce a též rozměry. Nadto byla užívána k jinému účelu, než k jakému byla zkolaudována. Tyto skutečnosti stavební úřad konstatoval v napadeném rozhodnutí a stěžovatel proti těmto zjištěním a závěrům nic nenamítal.

[6] Jestliže tedy důvodem pro zamítnutí návrhu na vydání kolaudačního rozhodnutí bylo porušení § 137a stavebního zákona, pak byla záležitost vlastnických vztahů k pozemkům zcela bezvýznamná. I kdyby totiž bylo mimo jakoukoliv pochybnost zjištěno, na jakých pozemcích ve kterém katastrálním území stavba stojí a kdo jsou vlastníci těchto pozemků, ani pak by nebylo možno stavbu zkolaudovat, neboť byla porušena v rozporu se stavebním zákonem.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

pokračování

[7] Stěžovatel brojí proti rozsudku městského soudu kasační stížností, kterou doplnil prostřednictvím ustanovené zástupkyně. Kasační stížností napadá výrok I. rozsudku, a to z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., jelikož má za to, že správní rozhodnutí žalovaného je nezákonné a nesprávné.

[8] Předně se domnívá, že napadené správní rozhodnutí bylo vydáno místně nepřislušným správním orgánem a toto podstatné porušení předpisů o správním řízení mělo vliv na nezákonnost správního rozhodnutí i napadeného rozsudku. Námitku místní nepřislušnosti vznášel již v řízení před žalovaným i městským soudem, její podstatou však nebyla skutečnost, že se hranice katastrálního území změnily v průběhu správního řízení, ale skutečnost, že stavba osadní klubovny od počátku spadá do správního obvodu Městské části Praha 16 a tento správní orgán měl tedy rozhodovat o kolaudaci stavby. Nejedná se tak o případ předpokládaný v § 132 správního řádu. Stavební úřad tedy nebyl od počátku místně příslušný, což znamená podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem (k tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2009, č. j. 9 As 72/2008 – 69).

[9] Druhá námitka se dotýká rozpornosti v rozhodovací praxi stavebního úřadu. Není možné, aby za stejných skutkových podmínek v jednom případě stavbu zkolaudoval (viz kolaudační rozhodnutí ze dne 14. 3. 2005) a později dospěl k závěru, že stavba nemůže být zkolaudována. Vzhledem k nejasnosti v rozhodovací praxi stavebního úřadu má stěžovatel pochybnosti o správnosti a kompetentnosti jeho rozhodování, a má tak za to, že porušení pravidel o místní příslušnosti má vliv na zákonnost napadeného rozsudku.

[10] V poslední námitce zpochybňuje právo pana J. J. k podání návrhu na obnovu řízení. Pan J. s manželkou byli přítomni při prohlídce stavby osadní klubovny obnovené po povodních za účelem její kolaudace. Tedy pan J. o probíhající kolaudační řízení věděl a ani při prohlídce stavby neměl žádné připomínky. Za těchto okolností má stěžovatel za to, že podání návrhu na obnovu řízení dne 9. 11. 2005 bylo opožděné, neboť uplynula subjektivní 3 měsíční lhůta k podání návrhu.

[11] S ohledem na výše uvedené navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek městského soudu, jakož i rozhodnutí žalovaného a rozhodnutí stavebního úřadu. Navíc požaduje i zrušení rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 6. 2. 2006, č. j. SÚ-5682/05/Va/R/Ja, tj. rozhodnutí, kterým byla povolena obnova řízení.

[12] Žalovaný se zcela ztotožnil s napadeným rozsudkem, k námitce zpochybňující dodržení lhůty pro podání návrhu na obnovu řízení uvedl, že směřuje do jiného správního řízení. Osoba zúčastněná na řízení souhlasila s vyjádřením žalovaného.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval tím, jsou-li splněny podmínky, za nichž může kasační stížnost meritorně projednat (podmínky řízení). Jednou z podmínek řízení je i *přípustnost* návrhu - zde kasační stížnosti.

[14] Podle ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. platí, že *kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen (...) o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.*

[15] První kasační námitka napadá příslušnost stavebního úřadu, který ve věci rozhodoval. Stěžovatel uvedl, že tuto námitku vznášel již ve správním řízení i v řízení před městským soudem. Nejvyšší správní soud však z textu žaloby ověřil, že tomu tak nebylo. V žalobě se problematiky místní příslušnosti vzdáleně dotýká věta: *Nesplnění této povinnosti žalovaného* (pozn. NSS: porušení ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu) *spatřuje žalobce zejména v tom, že není zřejmé, na jakých pozemkových parcelách a v kterém katastrálním území je předmětná stavba umístěna, protože shora uvedený geometrický plán je pouze podle katastrálních předpisů návrhem o jehož zápisu proběhne řízení u příslušného katastrálního úřadu jehož charakter je dán povahou věci.* Z takto formulovaného textu nelze seznat námitku, že ve věci rozhodoval nepříslušný úřad, a zejména nelze seznat, že by námitka byla vedena tak, jak je tomu v kasační stížnosti, tj. že hranice katastrálního území se nezměnily až v průběhu správního řízení, ale že stavba klubovny spadá od počátku do správního obvodu Městské části Praha 16 a tento správní orgán měl rozhodovat o kolaudaci. Takto formulovanou námitku nelze z žaloby vyčíst a neobjevila se ani později v průběhu řízení před městským soudem.

[16] Městský soud se sice k příslušnosti stavebního úřadu vyjadřoval, to však pouze při přezkumu přezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného, tedy při zkoumání zda žalovaný zohlednil všechny odvolací námitky. Vyjádření, že závěr žalovaného o této otázce shledává soud správným, je sice nadbytečné, avšak tato nadbytečnost nemá jakýkoliv vliv na zákonnost napadeného rozsudku.

[17] O dalších dvou kasačních námitkách, tj. námitce rozporu v rozhodovací praxi stavebního úřadu a s tím souvisejících pochybnostech stěžovatele o správnosti a kompetentnosti rozhodování stavebního úřadu; a námitce pozdního uplatnění návrhu na obnovu řízení, není žádných pochyb, že byly poprvé uplatněny až v kasační stížnosti.

[18] Námitky tedy nebyly uplatněny v řízení před městským soudem, a to ani v žalobě, ani poté, v průběhu lhůty pro její podání. Řízení o žalobě (stejně jako řízení o kasační stížnosti) je ovládáno zásadou dispoziční [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., § 75 odst. 2, věta první, s. ř. s.] a městský soud tak zákonnost napadeného rozhodnutí posuzoval zcela správně výlučně v intencích žalobních námitek. Dlužno poznamenat, že nad rámec žalobní argumentace smí správní soud vykročit pouze ve zcela výjimečných případech, a to za situace, kdy to předpokládá přímo zákon (nicotnost rozhodnutí, jeho nepřezkoumatelnost, případně procesní vada, která ji založila) či ustálená soudní judikatura (např. prekluze práva správce daně vyměřit či doměřit daň, prekluze práva správního orgánu rozhodnout o sankci za správní delikt). O žádný z těchto případů se ovšem v tomto případě nejedná.

[19] Jde naopak o argumentaci, kterou stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Nejvyšší správní soud k tomu například ve svém rozsudku ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 – 155 (publ. pod č. 1743/2009) uvedl, že: *„[u]stanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. nesleduje restriktci práv fyzických a právnických osob na přístup k soudní ochraně, nýbrž zachování kasačního charakteru řízení o*

pokračování

kasační stížnosti. Po aktivně legitimovaných účastnících předcházejícího žalobního řízení lze spravedlivě žádat, aby na principu vigilantibus iura uplatnili veškeré důvody nezákonnosti správního rozhodnutí již v řízení před soudem první instance. Pokud tak neučiní, je legitimní, že z hlediska možnosti uplatnění argumentace v dalším stupni ponesou případné nepříznivé následky s tím spojené. Korektiv takto zavedené koncentrace řízení, vyjádřený slovy 'ač tak učinit mohl', je naplněn nejen tehdy, když žalobce určitou námitku objektivně v žalobním řízení uplatnit nemohl, ale též tehdy, kdy by její (objektivně možné) uplatnění nebylo, s ohledem na kontext věci, racionální. O takový případ jde za situace, kdy v době podání žaloby existuje k určité otázce ustálená a jednotná soudní judikatura, avšak v mezidobí dojde k jejímu zásadnímu a překvapivému obratu, který žalobce nemohl, ani při vynaložení veškeré bdělosti a odborné péče, předvídat. Odkazuje-li nově uplatněná kasační námitka na tento případ, nelze ji odmítnout jako nepřipustnou dle § 104 odst. 4 s. ř. s.“ (obdobně též například v rozsudku ze dne 22. 9. 2004 č. j. 1 Azs 34/2004 – 49, publ. pod č. 419/2004 Sb. NSS). V souzeném případě stěžovatel neuvádí žádné okolnosti, které mu zabránily uplatnit jím tvrzený důvod nezákonnosti již v řízení před městským soudem, a nenamítá ani existenci zásadního a překvapivého obratu ustálené soudní judikatury.

[20] Proto nezbyvá než uzavřít, že pro uplatnění výše specifikovaných námitek v řízení před žalovaným a městským soudem neexistovala na straně stěžovatele žádná překážka a jejich uplatnění až v řízení o kasační stížnosti je nepřipustné.

[21] Jelikož kasační stížnost neobsahuje žádný jiný stížnostní důvod, je podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipustná jako celek. Za této situace tedy Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo, než kasační stížnost jako nepřipustnou odmítnout, a to postupem dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. (viz právní větu usnesení ze dne 30. 6. 2003, č. j. 4 Ads 23/2003 – 124 (publ. pod č. 34/2003): „Kasační stížnost, která směřuje jen proti odůvodnění rozhodnutí soudu a která obsahuje důvody, jež nebyly uplatněny v řízení před krajským soudem, je podle § 104 odst. 2 a 4 s. ř. s. nepřipustná a soud ji podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. usnesením odmítne.“)

IV. Závěr a náklady řízení

[22] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. kasační stížnost odmítl.

[23] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 3, věty první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., tak, že žádnému z účastníků se náhrada nákladů řízení nepřiznává, jelikož kasační stížnost byla odmítnuta. Výrok o náhradě nákladů řízení v případě osoby zúčastněné na řízení se opírá o § 60 odst. 5, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Protože soud v dané věci osobě zúčastněné na řízení žádné povinnosti neuložil, rozhodl tak, že tato osoba nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[24] Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovená zástupkyně stěžovatele, Mgr. Eva Jechová, advokátka, provedla ve věci v řízení

před Nejvyšším správním soudem dva úkony právní služby, a to první poradu s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem [§ 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)] a písemné podání ve věci samé, tj. doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za jeden úkon právní služby náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem tedy za dva úkony právní služby náleží 6 800 Kč. Mgr. Eva Jechová soudu nedoložila, že by byla plátcem DPH. K nákladům řízení se tedy DPH nepřičítá. Náhrada nákladů řízení tak činí 6 800 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. července 2015

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu